

BRĪVOSTAS ZIŅAS

WWW.PORTOFVENTSPILS.LV

2017. gada 3. OKTOBRIS NR. 40 (314)

Graudu terminālis palīdz saglabāt ražu

Rudens ir saspringts laiks ne tikai zemkopjiem, kuri steidz novākt ražu, bet arī graudu un citu lauksaimniecības kultūru pārvaldītājiem. Augustā un septembrī graudu pārkraušanas terminālis *Ventspils Grain Terminal* Ventspilī brīvostā strādāja saspringtā režīmā. Līdztekus graudu pieņemšanai un pārkraušanai terminālī tuvojas izskaņai celtniecības un iekārtu uzstādīšanas darbi jaunajā universālajā noliktavā.

Augustā terminālī izdevās sasniegt rekordu – pieņemti gandrīz 140 000 tonnu graudu, kas atbilst termināļa projektētajai jaudai, norāda *AS Ventspils Grain Terminal (VGT)* valdes priekšsēdētājs Vladislavs Šafranskis. Augustā ir sasniegti gan kravu automašīnu, gan dzelzceļa vagonu izkraušanas rekordrādītāji. Augustā un septembrī terminālī ar graudiem iekrauti divi *Panamaks* klases kuģi. Kuģu sūtījumi pārsniedz 65 tūkstošus tonnu. 90% graudu, kas nonāk *VGT*, ir Latvijas, nelielos daudzumos graudi pienāk arī no Krievijas.

Ostinieki izdarījuši visu iespējamo

Šogad Latvijas zemkopjiem padevusies laba raža, taču sliktu laikapstākļu dēļ viņi nespēja novākt visus izaudzētos graudus un saglabāt to kvalitāti. Latvijas lielākajā daļa teritorijas, jo īpaši Latgalē, graudi cieta no ilgstošajām lietavām. Tagad zemnieki steidz novākt to, ko izdevās izglābt un kas pārāk necieta no liekā mitruma. Graudi tiek aktīvi sūtīti eksportam. Latvijas graudu galvenais noieta tirgus šogad ir Saūda Arābija, Ziemeļāfrika un Centrālā Āfrika.

Lai veiksmīgi un savlaicīgi nosūtītu graudus pircējiem, ir svarīgi nodrošināt saskaņotu loģistiku transporta darbību, kas piegādā kravas uz ostu, ir jābūt pieejamām noliktavām graudu uzglabāšanai un pietiekami lielām jaudām kravu pārkraušanai un iekraušanai kuģos, stāsta Šafranskis. Nereti šajā ķēdē rodas arī pārrāvumi – tad vagonu pietrūkst, lai nogādātu graudus uz ostu, tad kuģis ierodas ar kavēšanos vai arī tas nav gatavs uzņemt graudus un ir vajadzīgas vairākas dienas, lai izmazgātu kravas telpas. Savas korekcijas ievieši arī laikapstākļi, kas pēdējā laikā kļūst arvien kaprīzāki. Visi šie faktori rada saspringumu, kas parasti ostās valda augustā un septembrī.

Izņēmums nav arī *VGT*. Terminālī saņemts daudz graudu, bet kuģi ienāca vai nu ar kavēšanos, vai arī nebija gatavi graudu uzņemšanai. Ostā sakrājas daudz kravu, ar kuru vajadzēja aizpildīt ne tikai visas 11 tilpnes, kas ir pieejams graudu terminālī, bet arī brīvās noliktavu telpas kaimiņu termināļos. «Pie reizes pārbaudījām jauno tehnoloģisko līniju, graudu izkraušanas konveijeru darbu un to iekraušanu noliktavā, tāpēc jaunā topošā noliktava arī palīdzēja glābt ražu,» uzsvēra Šafranskis. Viņš piebilda, ka osti-

nieki izdarīja visu iespējamo un pat vēl vairāk, lai palīdzētu zemniekiem izglābt lielu daļu ražas, jo augusts un septembris ir visaktīvākais laiks jaunās ražas graudu pārdošanai.

Kuģi ienāk cits aiz cita

Patlaban spriedze graudu terminālī sarūk un tiek atjaunots normāls darba režīms. Ostā uzkrātie graudi tiek pārkrauti kuģos, kuri terminālī pietāj cits aiz cita. Šobrīd notiek otra kuģa, kas ostā ienāca pēc graudiem septembrī, iekraušanas darbi. Pēc tā uzreiz gaidāms nākamais kuģis. Lielākā daļa graudu, kas tiek eksportēti, ir labi izžuvusi un pēc savām īpašībām atbilst pārtikas standartiem, stāsta Šafranskis. Pateicoties termināļa tehniskajām iespējām, graudus kuģī var iekraut dažādos veidos – tieši no kravu mašīnām un vagoniem, noliktavā un no turienes kuģī, kā arī var izmantot jauktu variantu.

Līdztekus ar graudu pieņemšanu un nosūtīšanu terminālī tiek pabeigti jaunās universālās noliktavas un bunkersvaru izbūve un aprīkošana. Jaunie bunkersvari ar elevatoru nodrošina katra kravu sūtījuma komercsvēršanu, uzlabojot pakalpojuma kvalitāti, kas tiek sniegta klientiem, un novēršot komercstrīdus. Bunkersvari jau ir sertificēti un šobrīd tos pielāgo tehnoloģiskās sinhronizācijas procesam ar citām ražošanas operācijām. Noliktavu un svaru nodošana ekspluatācijā paredzēta oktobra beigās, bet 3. novembrī jau ir ielānāts svinīgs pasākums, kurā gaidāma Kazahstānas vēstnieka Latvijā piedalīšanās. Jāatgādina, ka *VGT* par 100% pieder privātajam īpašniekam no Kazahstānas. Investīciju apjoms jaunajā noliktavā ir aptuveni 6 miljoni eiro.

Terminālis kļūst universāls

Universālā noliktava paredzēta 30 000 t pārtikas kravu uzglabāšanai, turklāt ne tikai graudiem. Pateicoties tam, terminālis kļūst arvien elastīgāks, jo var strādāt ne tikai ar graudiem, bet arī ar citām lauksaimniecības kravām – eļļas kultūrām, kukurūzu, zirņiem, linu, rapsi, lauksaimniecības kultūru pārstrādes produktiem, piemēram, rapšu rauši, granulas u.c. Šafranskis apgalvo, ka vietējā un tuvākajā tirgū ir pieprasījums pēc tādas produkcijas pārkraušanas un *VGT* jau veic pārrunas par pirmo divu līgumu slēgšanu alternatīvo kravu piegādei. Turklāt *VGT*

Vadības pulta shēmā jau ir ievadīta jaunā universālā noliktava ar bunkersvariem un elevatoru, stāsta Vladislavs Šafranskis.

tagad var strādāt arī ar importa kravu plūsmām, proti, ne tikai izkraut vagonus, bet arī iekraut tos, risinot aktuālo jautājumu par tukšu vagonu transportēšanu. Lai piesaistītu mūsu ostai jaunu kravu plūsmu, būs vajadzīgs laiks. Konkurenci Ventspilij šajā tirgū rada citas ostas, tostarp arī kaimiņosta Liepāja.

Tajā pašā laikā Šafranskis norāda *VGT* un mūsu ostas priekšrocības, salīdzinot ar konkurentiem. Galvenā priekšrocība ir tā, ka Ventspilī *Panamaks* klases kuģus var pilnībā iekraut pie vienas pietātnes. Nevienā citā Latvijas ostā to vairs nevar izdarīt, norāda Šafranskis. Liepājā, piemēram, maksimālais kravu daudzums pietātnēs nepārsniedz 50 000 tonnu, pārējo apjomu jāpabeidz iekraut reidā, nogādājot kravu uz turieni ar baržu, kas ir dārgi, ilgi un neērti. Rīgā *Panamaks* klases kuģus arī iekrauj vairākās pietātnēs ar pārtauvošanos.

Laba sadarbība ar ostu un iedzīvotājiem

Graudu termināļa vadītājs norāda uz produktīvo sadarbību ar Ventspils brīvostas pārvaldes dienestiem. Pagājušajā gadā vajadzēja veikt dzelzceļa kapitālo remontu termināļa teritorijā. Pēc vērsšanās pie Brīvostas pārvaldes ceļi tika saremontēti maksimāli īsā laikā. Ļoti laba sadarbība ir izveidojusies ar ostas kapteiņa dienestu – gultnes padziļināšanas darbi, lai uzturētu dziļumu kuģu ceļā un pie pietātnes, tiek saskaņoti ar termināļa darba grafiku.

Tāpat kā jebkurš uzņēmums, *VGT* rada ietekmi uz apkārtni, jo īpaši tāpēc, ka līdzās terminālim atrodas daudzdzīvokļu mājas. Pēdējā laikā tika saņemtas iedzīvotāju sūdzības saistībā ar noliktavas būvniecību – iedzīvotāji sūdzējas par trokšņiem un putekļiem. Kas attiecas uz putēšanu graudu iekraušanas laikā kuģos, tad tā pārsvarā lokalizējas termināļa darba zonā. Uzņēmums veic katra kuģa iekraušanas darbu monitoringu, un nelabvēlīgu laika apstākļu gadījumā, kad vējš pūš dzīvojamās zonas virzienā, iekraušanas darbi tiek apturēti, stāsta Šafranskis. *VGT* tāpat ievieš pieeja-

Vēl pavisam nesen vagoni un automašīnas ar kravām tika svērtas uz vieniem svāriem. Investīciju projekta ietvaros uzstādīti jauni automašīnu svāri, bet dzelzceļa un automašīnu kravu plūsmas terminālī ir sadalītas. Pateicoties tam, radās iespēja paātrināt kravu pieņemšanu un samazināt automašīnu rindu.

Pagājušajā nedēļā pie *VGT* pietātnes kravu uzņēma kuģis, kas graudus nogādās no Ventspils uz Centrālo Āfriku.

Jauno noliktavu konveijers jau ir savienots ar pārējām 11 tilpnēm graudu uzglabāšanai. Saņemot lielu graudu apjomu, noliktavā kravu var iekraut gan no kopējā konveijera, gan no automašīnām un vagoniem uzreiz, tostarp var iekraut arī importa kravas vagonos. Tas ļaus diversificēt graudu termināļa darbību. Noliktava ir aprīkota ar mūsdienīgu ugunsdzēsības sistēmu. Galvieni būvdarbi noliktavā jau ir pabeigti. Vēl tiek veikti pēdējie darbi pirms noliktavas nodošanas ekspluatācijā.

majos tehnoloģijas jaunumus, lai samazinātu putēšanu kravu iekraušanas laikā. Jaunā noliktava uzbūvēta arī tamdēļ, lai samazinātu puotošo kravu apjomu, nomainot to pret kravām, kas neput.

Lai finansētu graudu termināļa būvniecības pirmo un otro kārtu,

kredīt līdzekļus piešķir banka *Nordea*, kas tikko apvienojusies ar banku *DNB*. Savukārt *VGT* ievēro saistības, par kurām solīja termināļa rajonam līdzās dzīvojošajiem iedzīvotājiem, investējot līdzekļus sociālajās programmās, lai uzlabotu iedzīvotāju ikdienā. ■